Krimināllieta Nr.15830020513
KA03-0100/16

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2016.gada 13.decembrī

Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs – A.Strauts,
tiesneši – D.Skudra un J.Vasiļkovskis
ar tiesas sēžu sekretāri – L.Arbidāni
piedaloties Latgales tiesas apgabala prokuratūras prokuroram – S.Braslam, apsūdzētajiem /pers. F/ un /pers. G/, kā arī apsūdzēto aizstāvjiem – zvērinātam advokātam G.Dirnēnam un zvērinātai advokātei V.Lipskai,
atklātā tiesas sēdē, apelācijas kārtībā, izskatot /pers. F/ un /pers. G/ apsūdzības krimināllietu, sakarā ar apsūdzētā /pers. F/ iesniegto apelācijas sūdzību par Preiļu rajona tiesas 2014.gada 22.decembra spriedumu, ar kuru

/pers. F/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, atbildība, par kuru paredzēta Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā, un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) gadiem un 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot tiesības ieņemt Valsts ieņēmumu dienesta muitas uzrauga amatu uz 2 (diviem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu, piespriestais brīvības atņemšanas sods /pers. F/ noteikts nosacīti, nosakot pārbaudes laiku uz 3 (trīs) gadiem un uzliekot /pers. F/ sekojošus pienākumus: 1) nemainīt dzīves vietu bez Valsts probācijas dienesta piekrišanas; 2) piedalīties probācijas programmās saskaņā ar Valsts probācijas dienesta norādījumiem.

/pers. F/ piemērotie drošības līdzekļi – uzturēšanās noteiktā vietā un noteiktas nodarbošanās aizliegums, t.i., aizliegums ieņemt amatus Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldē - atstāti negrozīti līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Krimināllietā vēl par Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu notiesāts **/pers. G/,** personas kods /personas kods/, kurš Preiļu rajona tiesas 2014.gada 22.decembra spriedumu nav pārsūdzējis un protests par viņa notiesāšanu nav iesniegts.

Noklausoties tiesas sēdes priekšsēdētāja ziņojumu, pārbaudot apelācijas sūdzībā norādītos argumentus un iesniegtos pierādījumus, Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

k o n s t a t ē

ar Preiļu rajona tiesas spriedumu /pers. F/ un /pers. G/ atzīti par vainīgiem un sodīti par to, ka abi, būdami valsts amatpersonas, izmantojot savu dienesta stāvokli, personu grupā, pēc iepriekšējas vienošanās, izdarīja kukuļa, tas ir, materiālu vērtību pieņemšanu pirms likumīgas darbības neizdarīšanas kukuļdevēja interesēs.

2013.gada 24.jūlijā, laika posmā no pulksten 8.00 līdz pulksten 19.10, /pers. F/ un /pers. G/, būdami valsts amatpersonas, Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Terehovas muitas kontroles punkta daļas vecākie muitas uzraugi, atradās savā darbavietā Nr.3, Terehovas muitas kontroles punkta importa joslā, ciemā /adrese/, kur veica Latvijas robežu šķērsojošo kravas automašīnu fizisko kontroli un šo automašīnu dokumentu reģistrēšanu.

2013.gada 24.jūlijā, ap pulksten 17.39, Terehovas muitas kontroles punkta importa joslā ar automašīnu Volvo, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, ar piekabi, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, no Krievijas Federācijas iebrauca /pers. I/, nedeklarējot 400 gabalus cigarešu „Java zolotaja klassiceskaja" ar Krievijas Federācijas akcīzes markām, par ko paziņoja /pers. F/.

/pers. F/ veica /pers. I/ vadītās automašīnas kabīnes vizuālo apskati un konstatēja, ka tur atrodas divi bloki, tas ir, 400 gabali cigarešu „Java zolotaja klassiceskaja" ar Krievijas Federācijas akcīzes markām, kuras /pers. I/ nav norādījis 2013.gada 24.jūlija akcīzes preču pārvietošanas paziņojumā Nr.0722/14-07-137667. Uz /pers. I/ jautājumu, vai par vienu nelikumīgi ievesto cigarešu bloku jāmaksā 100 Krievijas rubļi, /pers. F/ atbildēja apstiprinoši, ka kopumā /pers. I/ būs jāmaksā kukulis 200 Krievijas rubļi (saskaņā ar Latvijas Bankas 2013.gada 24.jūlijā noteikto valūtas kursu- Ls 3,30) apmērā, nodēvējot to par „divām biļetēm". Kā apstiprinājumu tam, ka /pers. F/ pieņem no /pers. I/ piedāvāto kukuli 200 Krievijas rubļu apmērā, viņš ar žestiem un verbāli norādīja /pers. I/, ka šis kukulis, - par muitas zonas šķērsošanu bez cigarešu deklarēšanas un nesastādot administratīvā pārkāpuma protokolu, jāiedod /pers. G/, kurš blakus automašīnai esošajā paviljonā veica dokumentu reģistrāciju datorā un ar kuru /pers. F/ iepriekš bija vienojies par kukuļa pieņemšanu.

Pēc tam, rīkojoties pēc /pers. F/ norādījumiem, viņa noteikto kukuli 200 Krievijas rubļu apmērā /pers. I/ kopā ar citiem dokumentiem caur lodziņu iedeva paviljonā esošajam /pers. G/. Saņemot no /pers. I/ dokumentus kopā ar tur ielikto kukuli 200 Krievijas rubļiem apmērā, /pers. G/ saprata, ka šis kukulis tiek dots par to, ka, veicot automašīnas fizisko kontroli, /pers. F/ ir konstatējis pārkāpumu /pers. I/ darbībās, taču, par to nav ziņojis un nav arī sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu. Tad /pers. G/, rīkojoties vienoti un saskaņoti ar /pers. F/, neveica atkārtotu automašīnas fizisko kontroli un par konstatēto neziņoja maiņas vecākajam, bet paņēma kukuli 200 Krievijas rubļu apmērā par muitas zonas netraucētu šķērsošanu, nekonstatējot pārkāpumu un nesastādot administratīvā pārkāpuma protokolu.

Tādā veidā /pers. F/ grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. G/, būdami valsts amatpersonas, izmantojot savu dienesta stāvokli, pieņēma no /pers. I/ kukuli 200 Krievijas rubļu, tas ir, Ls 3,30 apmērā, kas pēc 2014.gada 1.janvāra sastāda 4,70 *euro*, par iepriekš minēto likumīgo darbību neizdarīšanu /pers. I/ interesēs, lai novērstu nelikumīgu preču pārvietošanu pāri valsts robežai.

Šādas /pers. F/un /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificēja kā noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā, par kvalificējošo pazīmi atzīstot, ka kukuļa pieņemšanu izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, un sankcijas robežās piesprieda sodus, kā arī piemēroja papildsodus.

Par minēto pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. F/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt spriedumu pilnībā un

kriminālprocesu pret viņu izbeigt.

/pers. F/ uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedumā norādīti vairāki pretrunīgi apstākļi, tiesas secinājumi nav balstīti uz pierādījumiem kriminālprocesā, iztiesāšanas laikā nav ņemti vērā viņu attaisnojoši pierādījumi, pierādīšanā nepieļaujami pierādījumi vērtēti kā attiecināmi uz viņa vainu, turklāt, kriminālprocesa iztiesāšanas laikā viņam noteikti prettiesiski pienākumi.

/pers. F/ apelācijas sūdzībā norādījis, ka pretēji tiesas spriedumā norādītajam, ka 24.07.2013., veicot personas /pers. I/ vadītās automašīnas fizisko kontroli, /pers. F/ ir konstatējis pārkāpumu /pers. I/ darbībās, taču, par to nav ziņojis un nav arī sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu, norādītajā datumā viņš /pers. I/ darbībās nekonstatēja nekādus pārkāpumus un no lietas materiāliem kopumā nav konstatējams neviens objektīvs pierādījums tam, ka 24.07.2013. /pers. I/ robežu būtu šķērsojis, nedeklarējot 400 cigaretes, un ka šāds cigarešu daudzums jeb cigaretes pie /pers. I/ vispār būtu atradušās, jo no lietas materiāliem pievienotā video ieraksta nav redzami ne cigarešu blokiem līdzīgi priekšmeti, ne arī, ka /pers. I/ 24.07.2013. veiktās automašīnas pārbaudes laikā /pers. F/ būtu uzrādījis kādus cigarešu blokus.

Apgalvojumi par to, ka automašīnas pārbaudes laikā 24.07.2013. /pers. F/ automašīnas kabīnē varēja redzēt divus cigarešu blokus, /pers. F/ ieskatā, ir spekulācija un pieņēmumi, kas būtu vērtējami viņam par labu.

Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem redzams, ka divi, it kā, cigarešu bloki izņemti pie /pers. I/ 11.12.2013., t.i., gandrīz piecus mēnešus vēlāk pēc tā, kā /pers. I/ šķērsoja robežu saistībā ar šo lietu, un neeksistē neviens objektīvs pierādījums tam, ka šīm pie /pers. I/ izņemtajām cigaretēm būtu kāds sakars ar šo lietu, jo, kā to spriedumā norādījusi pati tiesa, cigaretes no /pers. I/ bija jāizņem 24.07.2013., tūlīt pēc eksperimenta beigām, taču, šajā datumā nekādas cigaretes no /pers. I/ automašīnas netika izņemtas. Turklāt, minētajiem pie /pers. I/ izņemtajiem iepakojumiem nav veikta neviena ekspertīze vai apskate.

Tādējādi, apsūdzētā /pers. F/ ieskatā, apsūdzības stadijā izņemtu cigarešu pievienošana pie lietas materiāliem vērtējama kā lietas safabricēšana.

Papildus minētajam, /pers. F/ apelācijas sūdzībā norādījis, ka lietā nav neviena dokumenta vai pārbaudāmas liecības par to, kur un kad apsūdzībā norādītās cigaretes tika iegādātas, un par kādiem līdzekļiem, un, pat pieļaujot, ka, šķērsojot robežu, pie /pers. I/ 24.07.2013. atradās 400 cigaretes, tās nedeklarējot, /pers. I/ nepārprotami bija ieinteresēts izmeklēšanas eksperimenta iznākumā, tāpēc visiem veidiem provocēja muitas darbiniekus, tostarp, /pers. F/, kukuļa pieņemšanā.

/pers. I/ ieinteresētību izmeklēšanas eksperimenta iznākumā konkrētajā gadījumā apstiprina arī /pers. I/ nopratināšana pirms izmeklēšanas eksperimenta, kurā viņš norāda, ka neiebilst administratīvā soda samaksāšanai gadījumā, ja izmeklēšanas eksperiments neizdosies.

Turklāt, /pers. F/ vērš apelācijas instances tiesas uzmanību tam, ka konkrētajā kriminālprocesā, t.i., kriminālprocesā Nr.15830020513 attiecībā pret viņu nedrīkstēja veikt speciālo izmeklēšanas darbību – izmeklēšanas eksperimentu, jo šādai darbībai nebija izmeklēšanas tiesneša atļaujas jeb akcepta. Izmeklēšanas tiesneša atļauja veikt izmeklēšanas eksperimentu dota jeb izsniegta citā kriminālprocesā, t.i., kriminālprocesā Nr.11820000313, kam nav saistības ar /pers. F/ celto apsūdzību kriminālprocesā Nr.15830020513. Līdz ar to, arī minētajā kriminālprocesā Nr.11820000313 iegūtās ziņas nedrīkst izmantot apsūdzētā /pers. F/ vainīguma pierādīšanā.

/pers. F/ ieskatā, konkrētajā gadījumā par pierādīšanā nepieļaujamu atzīstams arī izmeklēšanas eksperimenta laikā 24.07.2013. veiktais video (audio) ieraksts, kurā, it kā, dzirdama /pers. F/ saruna ar /pers. I/. Kā to 03.12.2014. atzinumā norādījis Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperts, minētajā ierakstā nav iespējams noteikt /pers. F/ individuālo runu. Konkrētajā gadījumā /pers. F/ balss noteikšanas neiespējamību nav pamata saistīt arī ar /pers. F/ atteikšanos dot balss paraugus krievu valodā, uz ko spriedumā norādījusi pirmās instances tiesa, jo ne Kriminālprocesa likumā, ne arī lietas materiāliem pievienotajā lēmumā par ekspertīzes noteikšanu nav norādīts par apsūdzētā /pers. F/ pienākumu nodot balss paraugus krievu valodā.

Vienlaikus, /pers. F/ apelācijas sūdzībā norādījis, ka pat, ja pieļaut, ka video/audio ierakstā ir dzirdama viņa balss, pirmās instances tiesa bez ievērības ir atstājusi eksperta atzinumā norādīto /pers. I/ piebildi: "Joks ....!". No lietas materiāliem objektīvi nav secināms, cik lielā mērā /pers. I/ jokoja un tādējādi maldināja /pers. F/ brīdī, kad /pers. F/ 24.07.2013. veica automašīnas vizuālo apskati. Izmeklēšanas eksperimentā pārbaudāmās personas maldināšana nav pieļaujama, jo tas neizslēdz saprātīgas šaubas par provokācijas esamību pret pārbaudāmo personu.

Papildus minētajam, /pers. F/ apelācijas sūdzībā norādījis, ka pirmās instances tiesa bez likumiska pamata un pretēji Kriminālprocesa likuma 128.panta trešās daļas normai, lielāku ticamību piešķīrusi /pers. F/ sākotnējām liecībām, kurās viņš atzīst savu vainu, kā arī 24.07.2013. uzrakstītajai vaļsirdīgajai atzīšanās, nevērtējot /pers. F/ norādītos apstākļus, kādos vainīguma atzīšana un "vaļsirdīga atzīšanās" tapa. Turklāt, tiesa lielāku ticamību piešķīrusi policijas darbinieku sniegtajām liecībām, kuri noliedz jebkādu /pers. F/ ietekmēšanu 24.07.2013.

Tāpat tiesa nav ņēmusi vērā un vērtējusi, ka izskatāmajā krimināllietā, t.i., krimināllietā Nr.15830020513 Ludzas rajona prokuratūrā 25.10.2013. tika pieņemts lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu daļā pret /pers. F/ par kukuļa pieprasīšanu no /pers. I/, un prokurors neuztur apsūdzību par kukuļa pieprasīšanu.

2015.gada 14.oktobrī Latgales apgabaltiesa, iztiesājot lietu apelācijas kārtībā, sakarā ar apsūdzētā /pers. F/ iesniegto apelācijas sūdzību, Preiļu rajona tiesas 2014.gada 22.decembra spriedumu atstājusi negrozītu. Savukārt 2016.gada 15.martā Augstākā tiesa, izskatot krimināllietu kasācijas kārtībā, sakarā ar apsūdzētā /pers. F/ kasācijas sūdzību par minēto Latgales apgabaltiesas lēmumu, nolēma Latgales apgabaltiesas lēmumu atcelt un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai.

Augstākā tiesa lēmumā secinājusi, ka apelācijas instances tiesa konkrētajā lietā nav pienācīgi izvērtējusi veiktā izmeklēšanas eksperimenta tiesiskumu un tā rezultātā iegūto pierādījumu pieļaujamību, līdz ar to, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 15., 130., 511., 512.panta pārkāpumu, kas atzīstams par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 575.panta trešās daļas izpratnē un ir novedis pie nelikumīga nolēmuma.

Proti, Augstākā tiesa secinājusi, ka konkrētajā gadījumā apsūdzēto /pers. F/ un /pers. G/ notiesājošs spriedums pamatots ar pierādījumiem, kas iegūti speciālās izmeklēšanas darbības – speciālā izmeklēšanas eksperimenta rezultātā, taču, apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi, vai konkrētajā lietā ir ievēroti Kriminālprocesa likuma 225.pantā noteiktie nosacījumi, kuriem pastāvot, ir pamats veikt speciālo izmeklēšanas darbību – speciālo izmeklēšanas eksperimentu.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. F/ iesniegto apelācijas sūdzību uzturēja, atkārtoja sūdzībā izteikto lūgumu, norādot, ka sūdzībā izteikto lūgumu apstiprina apelācijas sūdzībā norādītie argumenti. Vairāk neko paskaidrot nevēlas. /pers. F/, atbildot uz tiesas jautājumiem, paskaidroja, ka 2013.gada 24.jūlijā, nopratināts kā aizdomās turētais, sniedza tādas liecības, kādas tās vēlējās ierakstīt protokolā procesa virzītāja /pers. N/. Tāpat vaļsirdīgo atzīšanos uzrakstīja /pers. N/ ietekmē. /pers. N/ viņam nodiktēja vaļsirdīgās atzīšanās saturu, kuru viņš parakstīja. Vaļsirdīgo atzīšanos uzrakstīja pirms nopratināšanas. /pers. N/ un viņas kolēģis viņu fiziski ietekmēja, t.i., atņēma mobilo telefonu. /pers. N/ ietekmēja viņu psiholoģiski, - baidīja, ka vedīs sev līdzi, ja nerakstīs vaļsirdīgo atzīšanos. Viņš nobijās, tāpēc visu uzrakstīja un parakstīja, kā bija pateikts. Uzskata, ka /pers. N/ viņu aprunā, jo ir ieinteresēta lietas iznākumā.

Apsūdzētā /pers. F/ aizstāvis - zvērināts advokāts Gatis Dirnēns, atbalstot aizstāvamā apelācijas sūdzību, norādīja, ka apelācijas instances tiesai ir jāvērtē tie pierādījumi, kuri iegūti kriminālprocesuālā kārtā un ir nostiprināti ar kriminālprocesuāliem līdzekļiem, nevis uz atsaucēm uz operatīvās lietas

materiāliem un operatīvā eksperimenta rezultātiem, kas iegūti prettiesiski – provokatīvi. Ja procesa virzītāji vēlējās iegūt pierādījumus, kas apstiprinātu vai atspēkotu viņu pieņēmumus, izmeklēšanas eksperimentu vajadzēja izpildīt perfekti, lai izslēgtu jebkādas saprātīgas šaubas par pārbaudāmās versijas esamību vai neesamību. Tāpēc konkrētajā gadījumā liecinieces /pers. N/ atsauces vai norādes uz kaut kādu operatīvo lietu ir prettiesiskas, nekorektas un neatbilstošas patiesībai. Operatīvajiem darbiniekiem nebija nekādu šķēršļu deklasificēt operatīvās lietas materiālus, lai kā informatīvu materiālu pievienotu kriminālprocesam.

Papildus minētajam, /pers. F/ aizstāvis norādīja, ka, izvērtējot procesuālajos dokumentos norādīto, bija jābūt skaidrībai, kāpēc un kā nauda tika nodota apsūdzētajiem. Šajā gadījumā no tālbraucēja /pers. I/ neviens īsti kukuli nepieprasa. /pers. I/ rīkojas pēc savas iniciatīvas, ieliekot naudu pasē. Līdz ar to, konkrētajā kriminālprocesā nav pierādījumu, kas apstiprinātu, ka pastāvēja vienošanās par naudas pieņemšanu starp /pers. G/ un /pers. F/. Tāds fakts, ka viņi strādāja vienā maiņā un tādējādi vienojās vai varēja vienoties par naudas pieņemšanu, ir pieņēmums, kuru, nepārbaudot, nedrīkstēja izvirzīt apsūdzību. Savukārt, ja tādi pierādījumi būtu, par tiem noteikti minētu prokurors. Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 2.punktu, aizstāvība lūdz atcelt pirmās instances nolēmumu un pieņemt jaunu, /pers. F/ attaisnojošu nolēmumu.

Apsūdzētais/pers. G/ apelācijas instances tiesā paskaidrojumus sniegt atteicās, bet, atbildot uz tiesas un citu procesa dalībnieku jautājumiem, norādīja, ka Augstākās tiesas lēmumā konstatētie apstākļi ir pareizi, jo /pers. I/ dotos 200 Krievijas rubļus viņš nepieņēma kā kukuli. Apelācijas instances tiesu lūdza ņemt vērā tās liecības, kuras viņš iesniedza tiesai rakstveidā. Pirmstiesas kriminālprocesā liecības sniedza labprātīgi, neviens viņu neietekmēja. Kad tika izvirzīta apsūdzība, viņš izziņā ierakstīja, ka pieņēma kukuli no /pers. I/, bet to ierakstīja tādēļ, ka tā lika darīt prokurors.

Apsūdzētā /pers. G/ aizstāve - zvērināta advokāte Vera Lipska lūdza tiesu ņemt vērā, ka /pers. G/ izvirzītā apsūdzība neatbilst lietā noskaidrotajiem faktiskajiem apstākļiem. Apsūdzībā norādīts, ka /pers. G/ saprata, ka kukulis tiek dots par to, ka /pers. F/, veicot automašīnas fizisko kontroli, ir konstatējis pārkāpumu /pers. I/ darbībās, taču, par to nav ziņojis un nav sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu. Aizstāvība uzskata, ka tas ir apsūdzības pieņēmums, jo /pers. G/ bija tā amatpersona, kura pabeidza muitas kontroles procedūru robežu šķērsojošajai personai pēc tam, kad fiziskās kontroles darbības bija veicis /pers. F/ un par šo darbību veikšanu bija izdarījis atzīmi kontroles talonā. Nekādas citas muitas procedūras /pers. G/ nebija jāveic, kā tikai jāpieņem iesniegtie dokumenti un jāievada automašīnas dati informācijas sistēmā. Līdz ar to, apsūdzībā norādītā kvalifikācija, ka /pers. G/ pieņēma kukuli pirms likumīgas darbības neizdarīšanas kukuļdevēja interesēs, nav precīza un nav pareiza. Turklāt, /pers. G/, būdams nopratināts kā aizdomās turētais, atzinās, ka bez jebkāda pamata paņēma svešu pasē ieliktu naudu, jo nebija pārliecināts, ka nauda domāta viņam un nesaprata, par ko nauda tiek dota. /pers. G/ nebija un nevarēja būt zināms, ka /pers. I/ automašīnā atrodas viens vai vairāki cigarešu bloki. Tiesas izmeklēšanas laikā /pers. G/ ne individuāli, ne grupā netika konstatētas objektīvās vai faktiskās kukuļņemšanas pazīmes. /pers. G/ sniedza konsekventas liecības visā procesa gaitā un lietā nav iegūti pierādījumi, kas apstiprinātu, ka /pers. G/ sniegtās liecības nav patiesas. Pirmās instances tiesa savu spriedumu pamatoja ar izmeklēšanas eksperimenta laikā iegūtajām ziņām. Lai arī aizstāvamais /pers. G/ pirmās instances tiesas spriedumu nepārsūdzēja, aizstāvība uzskata, ka izmeklēšanas eksperiments konkrētajā kriminālprocesā ir vistīrākā provokācija pret muitas amatpersonām. Kriminālprocesa likuma 130.panta trešajā daļā noteikts, ka personu nedrīkst provocēt. Šajā lietā speciālais izmeklēšanas eksperiments veikts pretēji minētā likuma normas prasībām. Tāpēc, visas ziņas par faktiem, kuras apsūdzība izmanto /pers. G/ vainas pierādīšanai, ir nepieļaujamas pierādīšanā. Līdz ar to, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 519.panta 2.punktu, /pers. G/ izvirzītajā apsūdzībā ir attaisnojams.

Valsts apsūdzības uzturētājs - Latgales tiesas apgabala prokuratūras prokurors Sandis Brasla norādīja, ka viņš nepiekrīt Augstākās tiesas paustajai atziņai par speciālā izmeklēšanas eksperimenta nelikumību, jo Augstākā tiesa savu viedokli pamatoja, atsaucoties uz Kriminālprocesa likuma 225.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumiem, ka speciālo izmeklēšanas eksperimentu veic, pamatojoties uz izmeklēšanas tiesneša lēmumu, ja ir pamats uzskatīt, ka persona agrāk ir izdarījusi noziedzīgas darbības un gatava izdarīt vai ir uzsākusi tādas pašas noziedzīgas darbības. Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesnese 2013.gada 11.jūlija lēmumā, ar kuru tika atļauts veikt speciālo izmeklēšanas eksperimentu, norādījusi, ka eksperimenta pamats ir Kriminālprocesa likuma 225.panta pirmās daļas 3.punkts, proti, ka eksperimenta rezultātā var iegūt ziņas par pierādāmajos apstākļos ietilpstošajiem faktiem, kas arī šajā kriminālprocesā tika konstatēts. Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesnesei, izlemjot jautājumu par izmeklēšanas eksperimenta atļaušanu, bija pamats eksperimentu atļaut, jo pietiekoši bija savākta operatīvā informācija, ka Terehovas Robežkontroles punktā notiek kukuļņemšanas gadījumi no tālbraucējiem, ko veic muitas amatpersonas. Veicot izmeklēšanas eksperimentu, arī atklājās, ka /pers. F/ un /pers. G/ pieņēma kukuli. Valsts apsūdzība uzskata, ka /pers. F/ apelācijas sūdzība nav pamatota un tajā ir daudz pretrunu. Sākotnēji sūdzībā /pers. F/ uzsver to, ka viņš nav veicis sarunu ar /pers. I/, taču vēlāk viņš atzīst, ka sarunas tika veiktas. Tāpat nevar atstāt bez ievērības /pers. F/ 2013.gada 24.jūlijā pašrocīgi sarakstīto vaļsirdīgo atzīšanos, kura, saskaņā ar Kriminālprocesa likumu, ir jāvērtē kā pašrocīgi uzrakstīta liecība. Valsts apsūdzībai nav pamata neticēt lieciniecei /pers. N/, kura vienmēr konsekventi apgalvoja, ka nekādas pretlikumīgas darbības attiecībā pret /pers. F/ netika veiktas. /pers. F/ pats uzrakstīja vaļsirdīgo atzīšanos, jo izteica vēlēšanos sadarboties ar izmeklētājiem. Abi apsūdzētie sākotnēji konsekventi liecināja, ka no /pers. I/ tika paņemts kukulis 200 Krievijas rubļu apmērā, lai netiktu konstatēts pārkāpums, proti, /pers. I/ pārveda 2 cigarešu blokus, kuri netika deklarēti. Šādu apstākli /pers. F/ ir norādījis gan savā vaļsirdīgajā atzīšanās, gan nopratināšanas protokolā, būdams nopratināts kā aizdomās turētais. Valsts apsūdzība uzskata, ka neatbilst patiesībai /pers. F/ apgalvojums, ka viņš pats neprata uzrakstīt vaļsirdīgo atzīšanos un nevarēja iegaumēt autovadītāja /pers. I/ uzvārdu un vadītās automašīnas numuru, jo /pers. F/ ir augstākā izglītība, viņš kā Muitas kontroles punkta vecākais muitas uzraugs, kura darbs ikdienā saistīts ar dokumentiem, skaidri zināja, kā ir jānoformē dokumenti un kā ir jāraksta vaļsirdīgā atzīšanās. Kas attiecas uz /pers. I/ kā autovadītāja uzvārdu un viņa vadītās automašīnas numuru, tad ir jāsecina, ka tieši /pers. F/ bija tā persona, kura veica automašīnas fizisko kontroli pāris stundu agrāk, pirms pats tika nopratināts. Tieši /pers. F/ rīcībā bija dokumenti, kuros bija fiksēts /pers. I/ vārds, uzvārds un automašīnas numurs. Tāpēc šāda informācija /pers. F/ bija labi zināma. Tāpēc viņa turpmākās liecības, kad /pers. F/ sāk noliegt darbības kukuļdevēja interesēs, nevar uzskatīt par patiesām. Valsts apsūdzība uzskata, ka abu apsūdzēto sākotnējās liecības apstiprinās ar apelācijas instances tiesā nopratinātās liecinieces /pers. N/ liecībām un pirmās instances tiesā nopratināto liecinieku: /pers. R/, /pers. S/ un /pers. T/ liecībām. Tāpēc, ņemot vērā minēto, valsts apsūdzība uzskata, ka Preiļu rajona tiesas 2014.gada 22.decembra spriedums ir likumīgs un pamatots, tāpēc atstājams negrozīts.

Noklausoties apsūdzēto atbildes uz uzdotajiem jautājumiem, noklausoties apsūdzēto aizstāvju un valsts apsūdzības uzturētāja viedokļus, pārbaudot /pers. F/ apelācijas sūdzībā norādītos argumentus un izvērtējot tos, attiecināmībā tiesas sēdē pārbaudītajiem pierādījumiem, apelācijas instances tiesa nonāk pie slēdziena, ka Preiļu rajona tiesas spriedums ir atceļams, bet, ne tikai sakarā ar apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem, bet arī citu juridisku iemeslu dēļ, un krimināllietā ir jāpieņem jauns notiesājošs spriedums.

Apelācijas instances tiesa, atkārtoti pārbaudot pirmās instances tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus un uz šo pierādījumu pamata tiesas spriedumā izdarītos tiesas secinājumus par abu apsūdzēto vainīgumu, konstatē, ka tiesa secinājumus izdarījusi, vērtējot kopsakarībā pierādīšanai nepieļaujamus pierādījumus ar pierādījumiem, kas iegūti un nostiprināti atbilstoši Kriminālprocesa likuma 127.- 130.panta prasībām. Tāpēc pirmās instances tiesas spriedumu nevar atzīt par likumīgu un pamatotu jeb Kriminālprocesa likuma 511.-512.panta prasībām atbilstošu.

Un konkrēti, pirmās instances tiesa apsūdzēto vainīguma pierādīšanai izmantojusi ziņas par faktiem, kas iegūtas, amatpersonām, kuras pilnvarotas veikt kriminālprocesu, veicot speciālo izmeklēšanas darbību – speciālo izmeklēšanas eksperimentu. 2016.gada 15.martā Augstākā tiesa, izskatot krimināllietu kasācijas kārtībā, sakarā ar apsūdzētā /pers. F/ kasācijas sūdzību, atceļot Latgales apgabaltiesas lēmumu, norādīja, ka konkrētajā gadījumā apsūdzēto /pers. F/ un /pers. G/ notiesājošs spriedums pamatots ar pierādījumiem, kas iegūti speciālās izmeklēšanas darbības – speciālā izmeklēšanas

eksperimenta rezultātā. Taču, apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi, vai konkrētajā lietā ir konstatējami Kriminālprocesa likuma 225.pantā noteiktie nosacījumi, kuriem pastāvot, ir pamats veikt speciālo izmeklēšanas darbību – speciālo izmeklēšanas eksperimentu.

Izskatot lietu atkārtoti, apelācijas instances tiesa secina, ka konkrētajā kriminālprocesā speciālā izmeklēšanas eksperimenta rezultātā iegūtās ziņas par faktiem nav izmantojamas kā pierādīšanas līdzeklis apsūdzēto /pers. G/ un /pers. F/ vainīguma pierādīšanai, jo, saskaņā ar 2013.gada 11.jūlija Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesneša A.Vasiļevska lēmumu, ir atļauts veikt speciālo izmeklēšanas darbību- speciālo izmeklēšanas eksperimentu kriminālprocesā Nr.11820000313 pret Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Latgales MKP daļas Terehovas MKP vecāko muitas uzraugu /pers. Z/ un Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Latgales MKP daļas Terehovas MKP muitas amatpersonu, kura iesaistīsies kukuļa pieņemšanā vai pieprasīšanā (lietas 1.sējums, lietas 23.-24.lapa).

Apelācijas instances tiesa norāda, ka Kriminālprocesa likuma 225.panta pirmajā daļā noteikts, ka speciālo izmeklēšanas eksperimentu veic, pamatojoties uz izmeklēšanas tiesneša lēmumu, ja ir pamats uzskatīt, ka persona agrāk ir izdarījusi noziedzīgas darbības un gatavojas izdarīt vai ir uzsākusi tādas pašas noziedzīgas darbības. Minētajā pantā norādītais nozīmē, ka izmeklēšanas iestāžu rīcībā ir jābūt ziņām, ka persona, pret kuru tiek plānots veikt speciālo izmeklēšanas eksperimentu, jau agrāk ir izdarījusi noziedzīgas darbības un gatavojas izdarīt vai ir uzsākusi tādas pašas noziedzīgas darbības.

Iepazīstoties ar 2013.gada 8.jūlija Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldes (turpmāk arī – Finanšu policijas pārvaldes) izmeklētāja ierosinājuma „Par speciālā izmeklēšanas eksperimenta veikšanu" saturu un 2013.gada 11.jūlija Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesneša A.Vasiļevska lēmuma saturu, apelācijas instances tiesa konstatē, ka Finanšu policijas pārvaldes izmeklētāja ierosinājumā netiek lūgts un Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesneša lēmumā nav lemts jautājums par atļaujas došanu veikt speciālo iemeklēšanas eksperimentu pret Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Latgales MKP daļas Terehovas MKP muitas amatpersonām /pers. G/ un /pers. F/. Tātad, ir jāuzskata, ka speciālais izmeklēšanas eksperiments nav veikts pret personu, pret kuru tas bija akceptēts. Turklāt, kā Finanšu policijas pārvaldes izmeklētāja ierosinājumā lūgts, tā arī Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesneša lēmumā nolemts dot atļauju veikt speciālo izmeklēšanas eksperimentu pret neidentificētu Terehovas MKP muitas amatpersonu. Tātad, Finanšu policijas pārvaldes izmeklētāji, pamatojoties uz minēto Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesneša lēmumu veicot speciālo izmeklēšanas eksperimentu pret citām Terehovas MKP muitas amatpersonām, t.i., pret apsūdzētajiem /pers. G/ un /pers. F/, ir rīkojušies pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 225.panta pirmās daļas prasībām. Līdz ar to, visas ziņas par noskaidrojamiem faktiem, kuras iegūtas, pārkāpjot tiesneša lēmumā norādītās robežas, nevar tikt izmantotas par pierādījumiem kriminālprocesā, kurā tiesnesis devis atļauju veikt speciālo izmeklēšanas eksperimentu. Tātad, pirmās instances tiesa, izvērtējot tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus, nedrīkstēja spriedumu argumentēt ar pierādījumiem, kas iegūti nelikumīga speciālā izmeklēšanas eksperimenta gaitā.

Pārbaudot krimināllietas materiālus, apelācijas instances tiesa konstatē, ka amatpersonas, kuras pilnvarotas veikt kriminālprocesu, pamatoti uzsākušas kriminālprocesu Nr.15830020513, konstatējot, muitas amatpersonu /pers. F/ un /pers. G/ darbībās Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā paredzētās noziedzīgā nodarījuma pazīmes, jo Kriminālprocesa likuma 6.pantā noteikts, ka amatpersonai, kura pilnvarota veikt kriminālprocesu, ikvienā gadījumā, kad kļuvis zināms kriminālprocesa uzsākšanas iemesls un pamats, ir pienākums savas kompetences ietvaros uzsākt kriminālprocesu un novest to līdz Krimināllikumā paredzētajam krimināltiesisko attiecību taisnīgam noregulējumam. Tāpat konkrētajā gadījumā daļēji pamatoti no kriminālprocesa Nr.11820000513 izdalīti lietas materiāli, kas apstiprina ziņas par kriminālprocesā noskaidrojamā fakta esamību vai neesamību (lietas 1.sējums, lietas 7.-15.lapa). Kriminālprocesa Nr. 15830020513 izmeklēšanas gaitā tika iegūti pietiekoši pierādījumi, lai pirmās instances tiesa varētu izdarīt pareizus atzinumus un secinājumus par /pers. F/ un /pers. G/ izvirzītās un tiesas sēdē uzturētās apsūdzības pamatotību, neņemot vērā un neizvērtējot speciālā izmeklēšanas eksperimenta gaitā iegūtās ziņas par noskaidrojamiem faktiem.

Apelācijas instances tiesa jau iepriekš norādīja, ka kriminālprocesā ir iegūti pietiekoši pierādījumu, kas pārbaudīti pirmās un apelācijas instances tiesas sēdēs un ar kuriem tiek atspēkots apsūdzēto /pers. G/ un /pers. F/ nevainīgums uzturētajās apsūdzībās, kā arī /pers. F/ apelācijas sūdzībā norādītie argumenti un abu apsūdzēto izvirzītās versijas.

Apsūdzētais/pers. G/ uzturētajā apsūdzībā sevi par vainīgu atzīst daļēji, jo uzskata, ka no autovadītāja – tālbraucēja /pers. I/ 200 Krievijas Federācijas rubļus pieņēmis kā pateicību par ātri un kvalitatīvi paveikto darbu. Nekāda vienošanās starp viņu un /pers. F/ par naudas pieprasīšanu un pieņemšanu no šoferiem nav bijusi. Par /pers. F/ konstatēto /pers. I/ tiesībpārkāpumu viņam nekas nebija zināms.

Savukārt apsūdzētais /pers. F/ kategoriski noliedz vainīgumu viņam uzturētajā apsūdzībā un paskaidrojis, ka pirmstiesas kriminālprocesa laikā vaļsirdīgo atzīšanos uzrakstījis un, būdams nopratināts kā aizdomās turētais, sevi aprunājis, jo viņu fiziski un psiholoģiski ietekmējušas amatpersonas, kuras pilnvarotas veikt kriminālprocesu, it sevišķi izmeklētāja /pers. N/, kura draudējusi aizvest sev līdzi. Viņš uzskata, ka sevi aprunājis izmeklētāju draudu ietekmē, tāpēc šādas liecības nedrīkst izmantot kā pierādījumu.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka abi apsūdzētie vainīgumu noliedz un sniedz nepatiesas liecības ar nolūku izvairīties no atbildības par izdarīto noziegumu. Apelācijas instances tiesa šādu apsūdzēto rīcību un izvirzītās versijas par noskaidrojamiem apstākļiem atzīst par abu apsūdzēto izraudzīto aizstāvības pozīciju, kas atbilst apsūdzēto intelekta līmenim, izglītībai, dzīves un profesionālajai pieredzei. Abu apsūdzēto nevainīgums un izvirzītās versijas tiek atspēkotas ar tiesas sēdēs nopratināto liecinieku: /pers. N/, /pers. I/, /pers. A0/, /pers. AA/, /pers. T/, /pers. S/ un /pers. R/ liecībām, pašu apsūdzēto paskaidrojumiem pirmstiesas kriminālprocesā un tiesas sēdē pārbaudītiem rakstveida pierādījumiem.

Proti, apelācijas instances tiesas sēdē nopratinātā lieciniece /pers. N/ liecināja, ka viņa strādāja Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas Operatīvās izmeklēšanas nodaļas izlūkdienestā. /pers. F/ un /pers. G/ iepazina, veicot dienesta pienākumus šajā krimināllietā. Viņai nav naidīgu attiecību ne pret vienu apsūdzēto. Sakarā ar minēto kriminālprocesu paskaidro, ka 2013.gadā Finanšu policija regulāri saņēma sūdzības no cilvēkiem un tālbraucēju šoferu iesniegumus, ka Terehovas muitas kontroles punktā notiek sistemātiska naudas izspiešana no tālbraucējiem šoferiem, t.i., muitnieki un robežsargi liek šoferiem maksāt noteiktas naudas summas, nosaucot tās par „teātra biļetēm", lai netraucēti varētu šķērsot muitas robežu. Nemaksāšanas gadījumā šoferiem tiek radīti mākslīgi, bet likumīgi šķēršļi muitas robežas šķērsošanai. Pamatojoties uz operatīvā veidā iegūto informāciju, tika uzsākts šis kriminālprocess. Kriminālprocesa ietvaros tika nolemts veikt izmeklēšanas eksperimentu, lai pārliecinātos, ka iesniegumos norādītā informācija atbilst patiesībai. Tika noskaidrotas konkrētas muitas amatpersonas, kuras it kā pieprasa naudu no tālbraucējiem šoferiem, un tika saņemta izmeklēšanas tieneša atļauja izmeklēšanas eksperimenta veikšanai. Izmeklēšanas tiesnesis deva atļauju veikt izmeklēšanas eksperimentu pret citu personu, bet ne pret /pers. F/ vai /pers. G/. Viņa, izpildot procesa virzītāja uzdevumu, vienojās ar /pers. I/, kurš bija viens no tālbraucējiem šoferiem, no kura muitnieki vai robežsargi par muitas robežas šķērsošanu pieprasīja naudu, par dienu, kad /pers. I/ brauks darba braucienā uz Krievijas Federāciju. /pers. I/ tika dots uzdevums, - pirms atgriezties Latvijā, Krievijas Federācijā bija jānopērk divi bloki cigarešu, un, ja, šķērsojot muitas robežu, Muitas kontroles punktā muitnieki pieprasīs naudu par cigarešu ievešanu, muitniekiem nauda jāiedod. Šādam nolūkam /pers. I/ līdzi tika iedoti 1000 Krievijas Federācijas rubļi, kas iepriekš bija apskatīti – numuri pārrakstīti – nauda tika iezīmēta. Kad /pers. I/ šķērsoja robežu un izgāja muitas kontroli, viņš piezvanīja un pateica, ka no viņa par diviem cigarešu blokiem tika pieprasīti 200 Krievijas Federācijas rubļi. Viņš iedeva iezīmēto naudu muitniekiem. /pers. I/ paskaidroja, pa kuru joslu muitas zonā brauca un pastāstīja par muitniekiem, kuri pieprasīja naudu. Procesa virzītājs deva komandu doties uz muitas kontroles punktu, lai aizturētu muitniekus, kuri paņēma naudu no /pers. I/. Viņi ieradās muitas kontroles punktā un darbavietās aizturēja /pers. F/ un /pers. G/. Tika apskatīta /pers. G/ darbavieta un /pers. G/ pats labprātīgi izdeva viņiem naudu, kuru bija pieņēmis no /pers. I/. Izpildot procesa virzītāja norādījumus, viņa pratināja /pers. F/,

bet /pers. G/ pratināja viņas kolēģis. /pers. F/ viņai pats pastāstīja, ka /pers. I/ pateica, ka par nelikumīgi ievestajām cigaretēm ir jādod 200 Krievijas Federācijas rubļi jeb divas „biļetes". /pers. F/ atzinās nodarījumā, un pats uzrakstīja „vaļsirdīgo atzīšanos". Neviens /pers. F/ priekšā neko neteica, jo tika ievērota /pers. F/ griba uzrakstīt vaļsirdīgo atzīšanos. Šobrīd viņa neatceras, vai /pers. F/ vaļsirdīgo atzīšanos uzrakstīja pirms bija nopratināts vai pēc tam. Nopratināšanas protokols tika uzrakstīts nekavējoties, un /pers. F/ to parakstīja. Ne viņa, ne kāds no viņas kolēģiem /pers. F/ neietekmēja ne fiziski, ne psiholoģiski, jo /pers. F/ pats izteica vēlmi sadarboties ar izmeklēšanu, tāpēc arī netika risināts jautājums par viņa konvojēšanu uz Rīgu. /pers. F/ nepatiesi aprunā viņu par ietekmēšanu, bet šāda apsūdzēto rīcība ir ierasta. Līdz ar to, šādu /pers. F/ uzvedību viņa nevēlas komentēt.

Analoģiskas liecības /pers. N/ sniegusi pirmās instances tiesas sēdē (lietas 1.sējums, lietas 191.-193., 207.-208.lapa).

Pirmās instances tiesas sēdē nopratinātais liecinieks /pers. I/ liecinājis (lietas 1.sējums, lietas 205.–207.lapa), ka šajā kriminālprocesā viņš iesaistījās tāpēc, ka, šķērsojot apsūdzībā norādīto robežkontroles punktu, bija patstāvīgi un nepamatoti pakļauts naudas izspiešanai. Viņš akcīzes preces virs normas nekad nepārvadā, bet bija tādi bezkaunīgi naudas izspiešanas fakti, kas uz robežas bija kļuvuši par tradīciju, un tad, kad viņš atteicās ievērot šīs tradīcijas, viņu nepamatoti aizturēja uz kādu laiku, aizturēja dokumentus bez iemesla. Tāpēc viņš piekrita policijas darbinieku priekšlikumam piedalīties izmeklēšanas darbībās. Par viņa veicamajām darbībām viņu instruēja inspektore /pers. N/. Viņam bija pateikts, ka, šķērsojot robežu muitas kontroles laikā, vajag rīkoties dabīgi, tikai šajā reizē bija jāved vairāk nedeklarēto akcīzes preču, t.i., cigarešu. Cigaretes viņš iegādājās pats. Cigarešu bloki bija mašīnas kabīnē redzamā vietā uz mantu plaukta pie guļamvietas. 24.jūlijā viņš brauca no Krievijas uz Latviju. Viņš iebrauca muitas kontroles zonā. Līdz mašīnas apskatei muitas amatpersona uzdeva jautājumu, vai viņš nepārved lielāku daudzumu akcīzes preču, nekā atļauts. Viņš atzina, ka pārved. Tad muitas darbinieks žargonā pateica naudas taksi, kas ir jāsamaksā citam muitas darbiniekam, kurš atrodas būdā jeb ofisā. /pers. F/ pateica, ka, ja nedeklarētas cigaretes ved priekš sevis, tad ir jāmaksā „2 biļetes", ja priekš citiem, tad biļetes summa ir lielāka. Viņš pateica, ka sev. /pers. F/ pateica, ka tad divas biļetes. Viņš, atbilstoši muitas amatpersonas prasītajam, iedeva naudu, saņēma dokumentus un aizbrauca tālāk. Kad pameta robežkontroles punktu, viņu sagaidīja Valsts ieņēmumu dienesta Kriminālpolicijas pārvaldes darbinieki, kuri nopratināja viņu, un viņš aizbrauca tālāk.

Naudas taksi viņam žargonā nosauca muitas darbinieks /pers. F/, kurš, veicot mašīnas apskati, pateica, ka ir jādod „2 teātra biļetes". Viņam bija zināms, ka viena „teātra biļete" ir 100 Krievijas rubļu. /pers. F/ norādīja ar roku uz to vietu, kur ir ofiss ar datoru, kur noformē dokumentus. Naudu viņš ielika pasē, un gāja uz ofisu formēt deklarāciju. Tur pa lodziņu viņš nodeva pasi ar naudu un muitas deklarāciju. /pers. F/ nebija klāt, kad naudu ar pasi nodeva otrajai muitas amatpersonai, t.i., /pers. G/. /pers. G/ viņš nodeva deklarāciju, pasi, mašīnas tehnisko pasi un piekabes tehnisko pasi. Viņš redzēja, ka /pers. G/ paņēma no pases naudu un nolika kaut kur zem galda. /pers. G/ neko neteica, paņēma naudu, salika zīmogus, aizvēra logu un tad viņš brauca tālāk.

Pirmās instances tiesas sēdē nopratinātais liecinieks /pers. A0/ liecinājis (lietas 1.sējums, lietas 208.lapa), ka viņš, izpildot procesa virzītāja /pers. AA/ rīkojumu, atradās netālu no Terehovas muitas kontroles punkta. /pers. AA/ deva rīkojumu doties uz Terehovas muitas kontroles punktu un aizturēt muitas darbinieku, kurš pieņēma kukuli. Viņi ieradās muitas amatpersonas darbavietā. Ienākot būdiņā - ofisā, konstatēja, ka tur atrodas muitas amatpersona /pers. G/. /pers. G/ izskaidroja, ka viņiem ir informācija, ka ir pieņemts kukulis. Tad /pers. G/ jautāja, vai viņš ir gatavs sadarboties. /pers. G/ piekrita sadarboties. /pers. G/ labprātīgi izsniedza naudu, ko bija paņēmis kā kukuli.

Pirmās instances tiesas sēdē liecinieks /pers. AA/ liecinājis (lietas 1.sējums, lietas 208.-209.lapa), ka par kukuļņemšanu - 200 Krievijas rubļiem tika aizturēti divi Terehovas muitas kontroles punkta darbinieki, t.i., aizturēti pēc tā, kad autovadītājs viņiem paziņoja, ka ir iedevis kukuli amatpersonām. Par aizturēšanas faktu paziņoja maiņas vecākajai. /pers. F/ un /pers. G/ netika aizturēti Kriminālprocesuālajā nozīmē, jo piekrita sadarboties ar izmeklēšanu, atzina, ka pieņēmuši no autovadītāja 200 Krievijas rubļus, lai nesastādītu administratīvo protokolu par nelikumīgu cigarešu ievešanu Latvijā. Tāpēc ne /pers. G/, ne /pers. F/ nebija vajadzības aizturēt, un abi uzreiz tika atzīti par aizdomās turētajiem un nopratināti.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka iepriekš minēto liecinieku liecības objektīvi apstiprinās ar 2013.gada 9.jūlija apskates protokolu un 2013.gada 24.jūlija izņemšanas protokolu.

No 2013.gada 9.jūlija apskates protokola redzams (lietas 1.sējums, lietas 22.lapa), ka Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldes izmeklētāja /pers. N/ izdarījusi apskati Krievijas Federācijas rubļu sešām naudas zīmēm: viena 500 nomināla Krievijas Federācijas rubļu banknote un piecas 100 nomināla Krievijas Federācijas rubļu banknotes, tajā skaitā, arī banknotes ar numuriem BO2936291 un JZ 5398247, kuras pēc tam Finanšu policijas izmeklētājam /pers. AA/ labprātīgi izdeva /pers. G/.

Lieciniece /pers. N/ savās liecībās norādīja, ka /pers. I/ līdzi tika iedoti 1000 Krievijas Federācijas rubļi, kas iepriekš bija apskatīti – numuri pārrakstīti – nauda tika iezīmēta.

No 2013.gada 24.jūlija izņemšanas protokola redzams (lietas 1.sējums, lietas 29.-31.lapa), ka /pers. G/ Terehovas muitas kontroles posteņa importa joslā, darba vietā Nr.3, labprātīgi izsniedza Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas otrās izmeklēšanas daļas vecākajam izmeklētājam /pers. AA/ divas 100 nomināla Krievijas Federācijas rubļu banknotes ar sekojošiem numuriem BO 2936291 un JZ 5398247, kuras lieciniece /pers. N/ bija nodevusi /pers. I/.

Izņemot iepriekš norādītos objektīvos pierādījumus, liecinieku /pers. N/, /pers. AA/ un /pers. A0/ liecības apstiprinās ar pašu apsūdzēto /pers. G/ un /pers. F/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajām liecībām, un konkrēti:

/pers. G/, nopratināts 2013.gada 24.jūlijā tūlīt pēc aizturēšanas kā aizdomās turētais, liecinājis (lietas 1.sējums, lietas 53.-54.lapa), ka 2013.gada 24.jūlijā, ap pulksten 18.00, viņš atradās paviljonā darbavietā Nr.3 un veica akcīzes preču pieteikumu reģistrāciju. Pienāca šoferis un iesniedza akcīzes preču pārvietošanas pieteikumu, kontroles talonu, automašīnas tehnisko pasi un savu personu apliecinošo dokumentu - pasi, kurā atradās 200 Krievijas rubļi. Šos 200 Krievijas rubļus viņš paņēma no autovadītāja pases un palika zem krēsla, uz kura sēdēja. Uz iesniegtā kontroles talona bija /pers. F/ paraksts par vizuālās kontroles veikšanu. Tāpēc viņš visus automašīnas datus ievadīja datorā un dokumentus bez 200 Krievijas rubļiem atdeva šoferim. Viņš nezināja, par ko šoferis iedeva šos 200 Krievijas rubļus. Iespējams, ka bija izdarīts kaut kāds pārkāpums, par kuru viņš nebija informēts.

Iepriekš minētās liecības /pers. G/ apstiprinājis, nopratināts papildus kā aizdomās turētais 2013.gada 4.oktobrī (lietas 1.sējums, lietas 73.lapa).

/pers. G/, nopratināts kā apsūdzētais 2013.gada 29.oktobrī, paskaidrojis (lietas 1.sējums, lietas 95.-96.lapa), ka apstiprina iepriekš sniegtās liecības, un norādīja, ka viņam ar /pers. F/ nepastāvēja iepriekšēja vienošanās par kukuļa pieņemšanu no /pers. I/, bet viņš atzīst, ka paņēma kukuli 200 Krievijas rubļu apmērā no /pers. I/, kad veica savus dienesta pienākumus. /pers. I/ doto naudu uzskatīja kā dāvanu. Kad viņš jau bija paņēmis naudu un /pers. I/ bija jau aizbraucis, viņš saprata, ka /pers. I/ deva naudu par kaut kādu viņa, tas ir, /pers. I/ izdarītu pārkāpumu, par ko viņš nebija informēts.

Toties /pers. F/, uzreiz pēc aizturēšanas 2013.gada 24.jūlijā nopratināts kā aizdomās turētais, liecinājis (lietas 1.sējums, lietas 48.-49., 50.lapa), ka viņš strādā Terehovas muitas kontroles punktā vecākā muitas uzrauga amatā. 2013.gada 24.jūlijā viņš strādāja darbavietā Nr.3 kopā ar vecāko muitas uzraugu /pers. G/ kravas automašīnu importa joslā. Viņa pienākumos ietilpa automašīnu vizuālās apskates veikšana, administratīvo pārkāpumu protokolu noformēšana pārkāpumu konstatēšanas gadījumos, personas datu ievadīšana datorā. Savā starpā ar /pers. G/ bija vienojušies, ka viens no viņiem veiks kravas automašīnu vizuālo kontroli, bet otrs ievadīs datus datu bāzē, un dienas gaitā viņi mainījās pēc divām stundām. Pēc pulksten 17.00 viņš veica kravas automašīnu vizuālo apskati, un pulksten 17.40 veica kravas automašīnas Volvo, valsts numurs /TL numurs/ vizuālo apskati, ko vadīja /pers. I/. Vizuālās apskates laikā, sarunājoties ar autovadītāju, viņš konstatēja, ka automašīnas kabīnē atrodas divi bloki cigarešu ar Krievijas Federācijas akcīzes markām, kas netika deklarēti un netika norādīti akcīzes preču paziņojumā. Par nedeklarētu cigarešu ievešanu Latvijas teritorijā viņš paprasīja no

autovadītāja naudu, nosaucot to par „biļetēm" uz teātri. Viņš pateica autovadītājam, lai viņš ieliek divas „biļetes uz teātri", tas ir 200 Krievijas Federācijas rubļus pasē un iedod naudu kopā ar nepieciešamajiem dokumentiem pāriniekam /pers. G/. Autovadītājs /pers. I/ ielika 200 Krievijas Federācijas rubļus pasē un atdeva /pers. G/. Pirms tam, kā viņš ar autovadītāju vienojās par pieprasītās naudas apmēru, viņš parakstīja kontroles talonu Nr.T4342342. Viņa paraksts apstiprināja, ka automašīna ir izgājusi kontroli un nekādi pārkāpumi netika konstatēti, ir pieņemts lēmums par minētās kravas un automašīnas izlaišanu no kontroles joslas. No /pers. I/ paņemtā nauda atradās pie /pers. G/. Savu vainu viņš atzīst pilnībā un nožēlo izdarīto. Līdz ar to, viņš uzrakstīja labprātīgu vaļsirdīgo atzīšanos un apsolās sadarboties ar izmeklētājiem. Pie nopratināšanas protokola viņš pievieno uzrakstīto vaļsirdīgo atzīšanos.

Arī savā vaļsirdīgajā atzīšanās (lietas 1.sējums, lietas 50.lapa) /pers. F/ norādījis, ka 2013.gada 24.jūlijā viņš nesastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu par nelikumīgu cigarešu ar Krievijas akcīzes markām pārvešanu, jo pieprasīja no autovadītāja naudu, nosaucot to par „biļetēm uz teātri", un norādīja, ka /pers. I/ naudaszīmes jāieliek pasē un jāatdod /pers. G/. Viņš savu vainu atzīst pilnībā.

Izņemot iepriekš minētās liecinieku un apsūdzēto liecības, kā arī spriedumā minētos rakstveida pierādījumus, apsūdzēto /pers. G/ un /pers. F/ nevainīgums kukuļņemšanā tiek atspēkots ar:

pirmās instances tiesas sēdē nopratinātās liecinieces /pers. S/ liecībām (lietas 1.sējums, lietas 178.–180.lapa) par to, ka 2013.gada 24.jūlijā, sakarā ar maiņas vadītāja prombūtni, viņa pildīja maiņas vadītāja pienākumus. Uz maiņas beigām, apmēram ap pulksten septiņiem, viņu informēja, ka postenī atrodas Finanšu policijas darbinieki. Saistībā ar kukuļņemšanas faktu ir aizturētas divas muitas amatpersonas /pers. G/ un /pers. F/. /pers. F/ un /pers. G/ bija norīkoti 3.darbavietā, kur jāveic automašīnu reģistrēšana un fiziskā kontrole. Tajā dienā viņai nebija ziņu par automašīnu Volvo, ka ar to pārved nedeklarētas cigaretes. /pers. F/ un /pers. G/ viņa nedalīja darba pienākumus, jo jau divus gadus notiek darbavietu sadalīšana speciālajā programmā. Maiņas vecākais reģistrē darbiniekus, kas ierodas darbā, tad programma sadala, atbilstoši prasmēm un norāda konkrētu darbavietu, kur darbinieks pildīs savus pienākumus. Darbiniekiem pēc noteikta laika, savstarpēji vienojoties, ir tiesības samainīties vietām. Amatpersona, kas atrodas paviljonā, nevar konstatēt pārkāpumu, kas ir saistīts ar akcīzes preču nelikumīgu ievešanu, jo pārkāpums jākonstatē amatpersonai, kura veic fizisko kontroli un izdara atzīmi uz talona. Ja amatpersonai paviljonā ienāk informācija, ka automašīnā tiek pārvesta nedeklarētā prece, tad paviljona amatpersona var novirzīt automašīnu uz padziļināto pārbaudi. Maiņas vadītājs tiek informēts par tādu pārkāpumu jau fiziskās kontroles laikā;

lieciniece /pers. R/ pirmās instances tiesas sēdē liecinājusi (lietas 1.sējums, lietas 180.–182.lapa), ka viņa ir vecākā muitas uzraudze, kas izpilda amata pienākumus Terehovas muitas kontroles punktā. No rīta ierodoties darbā, viņa uzzināja, ka iepriekšējā dienas maiņā kolēģi /pers. F/ un /pers. G/ tika aizturēti par kukuļa pieprasīšanu. Jēdziens „biļete" žargonā tiek lietots tāpēc, ka uz kaut kuras no banknotēm ir attēlota vai nu opera vai teātris, tāpēc naudaszīmi sauc par „biļeti". Pēc nostāstiem viņa zina, ka „biļetes" dēvē par kukuli;

liecinieks /pers. T/ pirmās instances tiesas sēdē liecinājis (lietas 1.sējums, lietas 190.-191.lapa), ka viņš no autovadītāju sarunām dzirdējis, ka uz robežas ņem „kukuļus". Katrā automašīnā tālbraucējam ir rācija un notiek informācijas apmaiņa starp vadītājiem. Par „kukuļa" ņemšanu uz robežas tiek informēti visi tālbraucēji. Skaidrojums vārdam „biļete" ir 100 Krievijas rubļi un to zina visi autovadītāji, kuri šķērso robežu. Tāpat pa rāciju ir dzirdējis, ka prasītā nauda ir jādod amatpersonai, kas ir uz ceļa, vai arī ir jāieliek pasē un jānes muitas darbiniekam, kurš veic dokumentu reģistrāciju.

No 2013.gada 24.jūlija izņemšanas protokola redzams (lietas 1.sējums, lietas 33.-35.lapa), ka Terehovas muitas kontroles posteņa vecākais inspektors /pers. AC/ izmeklētājam /pers. AA/ labprātīgi izsniedza kontroles talonu Nr.T434234L, no kura redzams, ka automašīna Volvo /TL numurs/iebrauc muitas kontroles zonā 2013.gada 24.jūlijā, pulksten 17.39, un izbrauc 2013.gada 24.jūlijā, pulksten 17.49. Otrā talona pusē ir zīmogs par robežsargu kontroli un par muitas kontroli. Automašīnas muitas kontroles iziešanu apstiprinājis /pers. F/. Kontroles talonam uzlikts Valsts ieņēmumu dienesta Muitas kontroles punkta 0722 zīmoga Nr.010 nospiedums.

No 2013.gada 24.jūlija izņemšanas protokola redzams (lietas 1.sējums, lietas 37.-39.lapa), ka Terehovas muitas kontroles punkta muitas maiņas vadītāja pienākumu izpildītāja /pers. S/ izmeklētājam /pers. AA/ labprātīgi izsniedza 2013.gada 24.jūlijā aizpildīto Akcīzes preču pārvietošanas paziņojumu Nr.0722/14-07137667. No Akcīzes preču pārvietošanas paziņojuma Nr.0722/14-07137667 satura redzams, ka 2013.gada 24.jūlijā paziņojumu aizpildījis /pers. I/. Paziņojumā norādīts, ka Latvijas valstī ieved 20 cigaretes un 1450 litri dīzeļdegvielas.

No Terehovas muitas kontroles maiņas un uzdevumu reģistrācijas žurnāla redzams (lietas 1.sējums, lietas 43.-45.lapa), ka 2013.gada 24.jūlijā no pulksten 8.00 līdz pulksten 20.00, uz darbvietu Nr.3 tiek norīkoti muitas vecākie uzraugi /pers. G/ un /pers. F/.

Izvērtējot pierādījumus kopumā un savstarpējās kopsakarībās, apelācijas instances tiesa secina, ka apelācijas instances tiesas sēdē pārbaudītie pierādījumi izslēdz saprātīgas šaubas par to, ka apsūdzētie /pers. G/ un /pers. F/ 2013.gada 24.jūlijā izdarīja Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Apelācijas instances tiesa pirmās un apelācijas instances tiesas sēdē nopratināto liecinieku /pers. N/ un /pers. I/ liecības atzīst par patiesām, jo tās apstiprinās ar kriminālprocesa gaitā iegūtajiem objektīviem pierādījumiem un daļēji apstiprinās ar abu apsūdzēto pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtajām liecībām. Apelācijas instances tiesa nerod apstiprinājumu /pers. F/ izteiktajam apgalvojumam, ka pirmstiesas procesā nopratināts kā aizdomās turētais, kā arī vaļsirdīgo atzīšanos uzrakstījis, izmeklētāju fiziski un psiholoģiski ietekmēts, jo pirms nopratināšanas /pers. F/ tika izskaidrotas procesuālās tiesības neliecināt pret sevi vai vispār neliecināt, kā arī neviens viņam neliedza sniegt liecības, noliedzot prettiesisko rīcību un izvirzīt versijas, kādas viņš norāda savos iesniegumos un sūdzībās prokuroram un iesniegtajā apelācijas sūdzībā. Tāpat apelācijas instances tiesa nerod apstiprinājumu /pers. F/ apgalvojumam, ka vaļsirdīgo atzīšanos un sevi aprunājošas liecības sniedzis, izmeklētāju fiziski un psiholoģiski ietekmēts, liecības uzrakstījis tādas, kādas viņam nodiktēja izmeklētāja /pers. N/, jo šāds apgalvojums ir pretrunā ar liecinieka /pers. AA/ liecībām, ka abi aizturētie - gan /pers. G/, gan /pers. F/ izteica vēlmi sadarboties ar izmeklēšanu, tāpēc procesa virzītājiem neradās nepieciešamība abus aizturēt Kriminālprocesa likuma noteiktajā kārtībā. Abi apsūdzētie par aizdomās turētajiem tika atzīti aizturēšanas vietā un uzreiz nopratināti kā aizdomās turētie. Arī pats /pers. F/ apelācijas instances tiesā apgalvoja, ka liecības sniegt piekrita, jo nevēlējās, ka /pers. N/ viņu aizvedīs un apcietinās.

Iepriekš minētie apelācijas instances tiesas secinājumi un liecinieku /pers. AA/, /pers. N/ un /pers. A0/ liecības apstiprinās ar otrā apsūdzētā /pers. G/ paskaidrojumiem, kurš norādīja, ka liecības sniedza labprātīgi, neviens no izmeklētājiem viņu neietekmēja, piekrita sadarboties. Šādas /pers. G/ liecības objektīvi apstiprinās ar viņa rīcību, kas fiksēta 2013.gada 24.jūlija izņemšanas protokolā, no kura redzams (lietas 1.sējums, lietas 29.-31.lapa), ka /pers. G/ Terehovas muitas kontroles posteņa importa joslā darba vietā Nr.3 labprātīgi izsniedza Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas otrās izmeklēšanas daļas vecākajam izmeklētājam /pers. AA/ divas 100 nomināla Krievijas federācijas rubļu banknotes: Nr. BO 2936291 un Nr. JZ 5398247.

Tas fakts, ka Finanšu policijas darbinieki ne visai veiksmīgi veikuši speciālo izmeklēšanas eksperimentu, nebūt nenozīmē, ka viņi veikuši prettiesiskas darbības attiecībā pret /pers. G/ un /pers. F/, lai iegūtu pierādījumus abu apsūdzēto noziedzīgās rīcības pierādīšanai. Turklāt, bez pašu apsūdzēto sadarbošanās ar izmeklēšanu un sevi atmaskojošām liecībām, krimināllietā tika iegūti pietiekoši pierādījumu, lai valsts apsūdzība izvirzītu pieņēmumu, ka /pers. G/ un /pers. F/ ir izdarījuši Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Apelācijas instances tiesa arī apsūdzētā /pers. G/ liecības atzīst par daļēji patiesām, jo apsūdzētais nenoliedz, ka no /pers. I/ paņēmis 200 Krievijas Federācijas rubļus kā pateicību par labi paveikto darbu vai nozadzis, jo nauda bija ielikta pasē, bet noliedz, ka no /pers. I/ 200 Krievijas Federācijas rubļus pieņēmis kā kukuli, pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. F/.

Apelācijas instances tiesa jau iepriekš norādīja, ka šādas apsūdzēto izvirzītās versijas un paskaidrojumus par noskaidrojamiem apstākļiem atzīst par abu apsūdzēto izraudzīto aizstāvības pozīciju, kas atbilst apsūdzēto intelekta līmenim, izglītībai, dzīves un profesionālajai pieredzei, jo kā /pers. G/ paskaidrojumi, tā /pers. F/ apelācijas sūdzībā norādītie argumenti ir pretrunā ar tiesas izmeklēšanas laikā noskaidrotajiem apstākļiem.

Izvērtējot apsūdzēto pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības kopsakarībā ar liecinieka /pers. I/, liecinieces /pers. N/ un liecinieka /pers. AA/ liecībām, kā arī izanalizējot apsūdzēto faktisko rīcību noziedzīgo darbību izdarīšanas brīdī, apelācijas instances tiesa secina, ka iepriekšējā vienošanās par naudas pieņemšanu no autovadītājiem – tālbraucējiem, starp apsūdzētajiem jau sen pastāvējusi, un par to liecina abu apsūdzēto saskaņotās darbības, kas vērstas uz vienota mērķa sasniegšanu. Arī par /pers. G/ un /pers. F/ noziedzīgo darbību subjektīvo pusi liecina katra apsūdzētā objektīvi veiktās darbības. Katra apsūdzētā darbību raksturs, loma noziedzīgo darbību īstenošanā un piedalīšanās noziedzīgajās darbībās liecina, ka abi apsūdzētie vienlīdz aktīvi īstenojuši Krimināllikuma 320.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvo pusi.

Lai apsūdzēto darbības kvalificētu kā noziedzīgu nodarījumu, kas izdarīts personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, nebūt nav jākonstatē, ka katru reizi pirms noziedzīgo darbību izdarīšanas starp apsūdzētajiem šāda vienošanās ir notikusi, jo kopīga vienošanās starp noziedzīgā nodarījuma dalībniekiem var notikt klusējot, un izpausties saskaņotās darbībās, kā tas ir noticis konkrētajā kriminālprocesā. Tāpēc, pamatojoties uz iepriekš minētajiem atzinumiem, apelācijas instances tiesa secina, ka pirmstiesas kriminālprocesa laikā valsts apsūdzība izvirzījusi pamatotu pieņēmumu, ka /pers. F/ un /pers. G/ ir vainojami noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, atbildība, par kuru paredzēta Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā.

Konkrētajā kriminālprocesā netiek pierādīts fakts, ka apsūdzētais /pers. F/ 2013.gada 24.jūlijā no /pers. I/ tika pieprasījis kukuli par likumīgās darbības neizdarīšanu, tāpēc prokurors likumīgi un pamatoti izbeidzis kriminālprocesu daļā par kukuļa pieprasīšanu no /pers. I/ (lietas 1.sējums, lietas 92.lapa).

Apsūdzētā /pers. F/ apelācijas sūdzībā norādītie argumenti un apelācijas instances tiesas sēdē aizstāvju izteiktie viedokļi un argumenti atsevišķi nolēmumā netiks analizēti un izvērtēti, jo, apelācijas instances tiesas ieskatā, tie ir pietiekoši analizēti, izvērtēti un atspēkoti ar nolēmumā minētajiem pierādījumiem, kādi atspēko apsūdzēto nevainīgumu.

Pārbaudot /pers. F/ un /pers. G/ izvirzītās apsūdzības pamatotību un pirmās instances tiesas sprieduma aprakstošajā daļā konstatētos faktiskos apstākļus, apelācijas instances tiesa neatrod apstiprinājumu pieņēmumam, ka „.. kā apstiprinājumu tam, ka /pers. F/ pieņem no /pers. I/ piedāvāto kukuli 200 Krievijas rubļu apmērā, viņš ar žestiem un verbāli norādīja /pers. I/, ka šis kukulis, - par muitas zonas šķērsošanu bez cigarešu deklarēšanas un nesastādot administratīvā pārkāpuma protokolu, jāiedod /pers. G/, kurš blakus automašīnai esošajā paviljonā veica dokumentu reģistrāciju datorā".

Apelācijas instances tiesa jau iepriekš norādīja nolēmumā, ka iepriekšējā vienošanās starp apsūdzētajiem par kukuļa pieņemšanu no jebkura autovadītāja jau sen bija notikusi un par to liecina abu apsūdzēto darbību saskaņotība vienota mērķa sasniegšanai. Izvērtējot liecinieka /pers. I/ liecības un pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās /pers. F/ liecības, apelācijas instances tiesa secina, ka pareizi izvirzīts pieņēmums ir šāds: „..ka /pers. F/, konstatējot, ka /pers. I/, šķērsojot muitas zonu, nav deklarējis cigarešu daudzumu, kas pārsniedz Latvijas valstī ievedamo daudzumu, kādu atļauts ievest nedeklarējot, uz /pers. I/ jautājumu, vai par vienu nelikumīgi ievesto cigarešu bloku jāmaksā 100 Krievijas rubļi jeb „divas biļetes", atbildēja apstiprinoši, t.i., /pers. F/ apstiprināja, ka neveiks likumā paredzētās darbības, ja /pers. I/ „divas biļetes" ieliks dokumentos un nodos /pers. G/, kurš blakus automašīnai esošajā paviljonā veica dokumentu reģistrāciju datorā", nevis tāds pieņēmums: „..kā apstiprinājumu tam, ka /pers. F/ pieņem no /pers. I/ piedāvāto kukuli 200 Krievijas rubļu apmērā, viņš ar žestiem un verbāli norādīja /pers. I/, ka šis kukulis, par muitas zonas šķērsošanu bez cigarešu deklarēšanas un nesastādot administratīvā pārkāpuma protokolu, jāiedod /pers. G/, kurš blakus automašīnai esošajā paviljonā veica dokumentu reģistrāciju datorā".

Pamatojoties uz iepriekš minēto secinājumu, apelācijas instances tiesa uzskata, ka no /pers. F/ un /pers. G/ izvirzītās apsūdzības un pirmās instances tiesas sprieduma aprakstošās daļas ir jāizslēdz pieņēmums: „..kā apstiprinājumu tam, ka /pers. F/ pieņem no /pers. I/ piedāvāto kukuli 200 Krievijas rubļu apmērā, viņš ar žestiem un verbāli norādīja /pers. I/, ka šis kukulis, - par muitas zonas šķērsošanu bez cigarešu deklarēšanas un nesastādot administratīvā pārkāpuma protokolu, jāiedod /pers. G/, kurš blakus automašīnai esošajā paviljonā veica dokumentu reģistrāciju datorā."

Apelācijas instances tiesa norāda, ka šāda tiesas rīcība atbilst Kriminālprocesa likuma 455.panta trešās daļas prasībām, jo apelācijas instances tiesa, izskatot apsūdzētā /pers. F/ apelācijas sūdzību, konstatē citādus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, kas nepasliktina apsūdzēto stāvokli un nepārkāpj apsūdzēto tiesības uz aizstāvību. Turklāt, apelācijas instances tiesā konstatētie noziedzīgā nodarījuma faktiskie apstākļi daļēji atbilst apsūdzēto liecībās paustajai gribai. Tāpēc apelācijas instances tiesa, pamatojoties uz apelācijas instances tiesas sēdē pārbaudītajiem pierādījumiem un ievērojot Kriminālprocesa likuma 564.panta piektās daļas prasības, sniedz jaunu /pers. F/ un /pers. G/ noziedzīgo darbību aprakstu.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka /pers. F/ un /pers. G/, abi būdami valsts amatpersonas - Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Terehovas muitas kontroles punkta daļas vecākie muitas uzraugi, izmantojot savu dienesta stāvokli, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, 2013.gada 24.jūlijā izdarīja kukuļa, tas ir, materiālu vērtību pieņemšanu par likumīgas darbības neizdarīšanu kukuļdevēja interesēs. Un konkrēti, /pers. F/ un /pers. G/ veica savus darba pienākumus darbavietā Nr.3, Terehovas muitas kontroles punkta importa joslā, ciemā /adrese/, kur veica Latvijas robežu šķērsojošo kravas automašīnu fizisko kontroli un šo automašīnu dokumentu reģistrēšanu.

2013.gada 24.jūlijā, ap pulksten 17.39, Terehovas muitas kontroles punkta importa joslā ar automašīnu Volvo, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, ar piekabi, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, no Krievijas Federācijas iebrauca /pers. I/, nedeklarējot 400 gabalus cigarešu „Java zolotaja klassiceskaja" ar Krievijas Federācijas akcīzes markām, par ko paziņoja /pers. F/. /pers. F/ veica /pers. I/ vadītās automašīnas kabīnes vizuālo apskati un konstatēja, ka tur atrodas divi bloki, tas ir, 400 gabali cigarešu „Java zolotaja klassiceskaja" ar Krievijas Federācijas akcīzes markām, kuras /pers. I/ nav norādījis 2013.gada 24.jūlija akcīzes preču pārvietošanas paziņojumā Nr.0722/14-07-137667. /pers. F/, konstatējot, ka /pers. I/, šķērsojot muitas zonu, nav deklarējis cigarešu daudzumu, kas pārsniedz Latvijas valstī ievedamo daudzumu, kādu atļauts ievest nedeklarējot, uz /pers. I/ jautājumu, vai par vienu nelikumīgi ievesto cigarešu bloku jāmaksā 100 Krievijas rubļi jeb „divas biļetes", atbildēja apstiprinoši, t.i., /pers. F/ apstiprināja, ka neveiks likumā paredzētās darbības, ja /pers. I/ „divas biļetes" ieliks dokumentos un nodos /pers. G/, kurš blakus automašīnai esošajā paviljonā veica dokumentu reģistrāciju datorā.

/pers. I/, rīkojoties saskaņā ar /pers. F/ norādījumiem, noteikto kukuli 200 Krievijas rubļu apmērā kopā ar dokumentiem caur lodziņu iedeva paviljonā esošajam /pers. G/. Saņemot no /pers. I/ dokumentus kopā ar tur ielikto kukuli 200 Krievijas rubļiem, /pers. G/ saprata, ka kukulis tiek dots par to, ka, veicot automašīnas fizisko kontroli, /pers. F/ ir konstatējis pārkāpumu /pers. I/ darbībās, bet par tām neziņos un nesastādīs administratīvā pārkāpuma protokolu. /pers. G/, rīkojoties vienoti un saskaņoti ar /pers. F/, neveica atkārtotu automašīnas fizisko kontroli, neziņoja maiņas vecākajam, ka ir konstatēts pārkāpums, bet paņēma kukuli 200 Krievijas rubļu apmērā, tādējādi nodrošinot /pers. I/ netraucētu muitas zonas šķērsošanu.

Tādā veidā /pers. F/ grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. G/, būdami valsts amatpersonas, izmantojot savu dienesta stāvokli, pieņēma no /pers. I/ kukuli 200 Krievijas rubļu, tas ir, Ls 3,30 apmērā (kas pēc 2014.gada 1.janvāra sastāda 4,70 *euro)*. Līdz ar to, /pers. F/ un /pers. G/ izdarīja Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā paredzēto noziegumu, kura kvalificējošā pazīme ir - kukuļa pieņemšanu izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās.

Izraugoties soda veidu un nosakot soda mēru apsūdzētajiem /pers. F/ un /pers. G/, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu un izvērtē abu apsūdzēto personības, kā arī ņem vērā apsūdzēto atbildību ietekmējošos apstākļus.

Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantā noteikto noziedzīgo nodarījumu

klasifikāciju, tiek klasificēts kā sevišķi smags noziegums, par kura izdarīšanu likumdevējs paredzējis brīvības atņemšanas sodu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, kā arī paredzējis vēl papildsodus – atņemt tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

Apelācijas instances tiesa nekonstatē /pers. F/ un /pers. G/ rīcībā Krimināllikumā 47.pantā noteiktos atbildību mīkstinošos apstākļus un 49.pantā noteiktos apstākļus, kas būtu par pamatu cita soda veida piemērošanai, nekā Krimināllikuma 320.panta trešās daļas sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods. Tāpat apelācijas instances tiesa nekonstatē /pers. F/ un /pers. G/ rīcībā Krimināllikuma 48.pantā noteiktos atbildību pastiprinošos apstākļus.

/pers. F/ uz krimināllietas iztiesāšanas brīdi ir bezdarbnieks, ir ģimene, apgādībā nepilngadīgs bērns. Tiesas rīcībā nav ziņu, ka viņš krimināllietas iztiesāšanas laikā būtu saukts pie kriminālatbildības vai administratīvās atbildības. Ar Valsts ieņēmumu dienesta direktores 2013.gada 15.novembra lēmumu /pers. F/ piemērots disciplinārsods – atbrīvošana no amata.

Ņemot vērā /pers. F/ izdarīto noziedzīgo darbību raksturu, viņa lomu noziedzīgo darbību īstenošanā, attieksmi pret apsūdzību un nodarītā kaitējuma apmērus un būtību, apelācijas instances tiesa secina, ka /pers. F/ jāpiemēro panta sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods tuvāk minimālajai, nevis maksimālajai robežai, kā arī jāpiemēro panta sankcijā paredzētais papildsods - atņemt tiesības ieņemt noteiktu amatu uz sankcijā paredzēto laiku. Lai arī apelācijas instances tiesā tiek samazināts /pers. F/ inkriminēto darbību apjoms, ņemot vērā /pers. F/ attieksmi pret apsūdzību, apelācijas instances tiesa nesaskata apstākļus, uz kādu pamata būtu samazināms /pers. F/ ar pirmās instances tiesas spriedumu piespriestais soda mērs, jo soda mērs piespriests maksimāli tuvu sankcijā paredzētajai minimālajai robežai.

Tajā pat laikā, lai arī /pers. F/ tiek notiesāts par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu, tiesa ņem vērā, ka pirmstiesas kriminālprocesa laikā /pers. F/ sadarbojās ar izmeklēšanu un tiek notiesāts uz paša sniegto liecību pamata, un tiesai rodas pārliecība, ka viņš mainīs savu attieksmi un viedokli par kriminālprocesuālo tiesību izmatošanu un turpmāk nepieļaus likumpārkāpumus. Tāpēc ir pamats secināt, ka /pers. F/ personība nav tik bīstama sabiedrībai, lai liegtu iespēju /pers. F/ izciest piespriesto sodu sabiedrībā. Tāpēc, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.pantā deklarēto sodīšanas mērķi, /pers. F/ var notiesāt nosacīti, nosakot attiecīgu pārbaudes laiku.

/pers. G/ uz krimināllietas iztiesāšanas brīdi ir bezdarbnieks. Tiesas rīcībā nav ziņu, ka krimināllietas iztiesāšanas laikā viņš būtu saukts pie kriminālatbildības vai administratīvās atbildības.

Ņemot vērā /pers. G/ izdarīto noziedzīgo darbību raksturu, viņa lomu noziedzīgo darbību īstenošanā, attieksmi pret apsūdzību un nodarītā kaitējuma apmērus un būtību, apelācijas instances tiesa secina, ka /pers. G/ jāpiemēro panta sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods tuvāk minimālajai, nevis maksimālajai robežai, kā arī jāpiemēro panta sankcijā paredzētais papildsods - atņemt tiesības ieņemt noteiktu amatu uz sankcijā paredzēto laiku. Tāpat, ņemot vērā, ka /pers. G/ ir atzinis vainīgumu faktiski izdarītajās darbībās, sadarbojies ar pirmstiesas kriminālprocesu veicošajām amatpersonām, un, pārprastas draudzības jūtu vadīts, lai palīdzētu /pers. F/ izvairīties no atbildības, noliedz noziedzīgo darbību izdarīšanu personu grupā ar /pers. F/, /pers. G/ ir jāpiemēro mazāks soda mērs, nekā /pers. F/, un mazāks soda mērs par to, kādu piespriedusi pirmās instances tiesa.

Izvērtējot /pers. G/ personību un viņa attieksmi pret procesuālajiem pienākumiem, attieksmi pret apsūdzību, tiesai rodas pārliecība, ka viņš turpmāk nepieļaus likumpārkāpumus. Tāpēc ir pamats secināt, ka /pers. G/ personība nav tik bīstama sabiedrībai, lai liegtu iespēju /pers. G/ izciest piespriesto sodu sabiedrībā. Tāpēc, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.pantā deklarēto sodīšanas mērķi, /pers. G/ var notiesāt nosacīti, nosakot attiecīgu pārbaudes laiku.

Pieņemot notiesājošu spriedumu, pirmās instances tiesa atstāja negrozītus pirmstiesas kriminālprocesa laikā /pers. G/ un /pers. F/ piemērotos drošības līdzekļus - uzturēšanās noteiktā vietā un noteiktas nodarbošanās aizliegumu - aizliegumu ieņemt amatus Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldē. Arī apelācijas instances tiesa, pieņemot notiesājošu spriedumu, nesaskata tiesisku pamatu apsūdzētajiem piemēroto drošības līdzekļu grozīšanai vai atcelšanai - līdz spriedums stājas likumīgā spēkā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240.panta un 529.panta 1.punkta prasībām, apelācijas instances tiesa izlemj jautājumus par pirmstiesas kriminālprocesa laikā iegūtajiem priekšmetiem, kas nosaukti par lietiskajiem pierādījumiem un uzskata, ka:

DVD disks ar 2013.gada 24.jūlijā speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā iegūto videoierakstu, 2013.gada 24.jūlija kontroles talons Nr.T434234L un 2013.gada 24.jūlija akcīzes preču pārvietošanas paziņojums Nr.0722/14-07-137667 ir glabājami kopā ar krimināllietas materiāliem;

divas 100 Krievijas Federācijas rubļu nomināla banknotes ar numuriem BO 2936291 un JZ 5398247 - pēc sprieduma stāšanās spēkā ir atdodamas Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldei;

400 cigaretes „Java Zolotaja klassiceskaja" ar Krievijas Federācijas akcīzes markām, ņemot vērā, ka cigaretes Latvijas valstī ievestas, izpildot Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonu rīkojumu, ir jāatdod Valsts ieņēmumu dienestam;

/pers. F/ un /pers. G/ balss paraugi, kas ierakstīti CD- R diskos ekspertīzes veikšanai, ir iznīcināmi pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 2.punktu, Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Atcelt pilnā apjomā Preiļu rajona tiesas 2014.gada 22.decembra spriedumu par /pers. F/ un /pers. G/ notiesāšanu par Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā paredzēta noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un pieņemt lietā jaunu spriedumu, ar kuru:

/pers. F/ atzīt par vainīgu un sodīt par Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot tiesības ieņemt Valsts ieņēmumu dienesta muitas uzrauga amatu uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu, brīvības atņemšanas sodu /pers. F/ noteikt nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 3 (trīs) gadiem.

/pers. G/ atzīt par vainīgu un sodīt par Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) gadiem, atņemot tiesības ieņemt Valsts ieņēmumu dienesta muitas uzrauga amatu uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu, brīvības atņemšanas sodu /pers. G/ noteikt nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 3 (trīs) gadiem.

/pers. F/ piemērotos drošības līdzekļus - uzturēšanās noteiktā vietā un noteiktas nodarbošanās aizliegums, t.i., aizliegums ieņemt amatus Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldē - atstāt negrozītus līdz spriedums stājās likumīgā spēkā.

/pers. G/ piemērotos drošības līdzekļus - uzturēšanās noteiktā vietā un noteiktas nodarbošanās aizliegums, t.i., aizliegums ieņemt amatus Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldē - atstāt negrozītus līdz spriedums stājās likumīgā spēkā.

Lietiskos pierādījumus DVD ar 2013.gada 24.jūlijā speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā iegūto videoierakstu, 2013.gada 24.jūlija kontroles talonu Nr.T434234L un 2013.gada 24.jūlija akcīzes preču pārvietošanas paziņojumu Nr.0722/14-07-137667 - glabāt krimināllietas materiālos.

Lietiskos pierādījumus - divas 100 Krievijas rubļu nomināla banknotes ar numuriem BO 2936291 un JZ 5398247 - pēc sprieduma stāšanās spēkā atdot Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldei.

Lietiskos pierādījumus - 400 gabalus cigarešu „Java Zolotaja klassiceskaja" ar Krievijas Federācijas akcīzes markām - atdot Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldei.

/pers. F/ un /pers. G/ balss paraugus, kas ierakstīti CD- R diskos iznīcināt pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Apelācijas instances tiesas nolēmumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā Augstākajā tiesā par kasācijas iemesliem, kas norādīti Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā, sūdzību vai protestu iesniedzot Latgales apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs A.Strauts

Tiesnese D.Skudra

Tiesnesis J.Vasiļkovskis